

leselyststrategi@kud.dep.no

Saksbehandler Marianne Dahlseng
Vår dato 31.05.2023
Vår referanse 2023/373
Deres dato
Deres referanse

FUGs innspill til leselyststrategien 22.5.2023

FUG takker for at vi fikk delta på innspillmøtet om leselyststrategien, og ettersender med dette vårt innspill skriftlig.

FUGs mandat handler om å jobbe for godt skole-hjemsamarbeid og ivaretagelse av foreldrenes interesser i den sammenheng. For oss er det derfor naturlig å sette søkelys på lesing og leselyst blant barn og unge.

Hva mener dere er de tre største utfordringene knyttet til lesing og leselyst?

- **Bevissthet om kompleksiteten ved digitalisering:**

Digitaliseringen av barn og unges oppvekst, både i opplæring og på fritid, skaper både muligheter og utfordringer i forhold til lesing og leselyst. Det handler blant annet om tidsbruk, stimulans, fokus, underholdningsaspektet, møte med nye genre, en leseferdighet i endring, etc.

  - Hva betyr dette i møte mellom skole og hjem? Mange foreldre er ikke bevisst muligheter og utfordringer ved digitalisering sett opp mot utvikling av leseferdighet i bred forstand. Her vil skolen ha en viktig funksjon i forhold til å informere og reflektere sammen med foreldrene.
- **Lesevansker - forebyggende arbeid og tidlig intervensjon:**

Å kunne lese regnes som en av flere grunnleggende ferdighet både for å lykkes i utdanning, opplæring og jobb, og for å kunne ha god livskvalitet. Mange elever strever imidlertid med å lære seg å lese.

Selv om det er velkjent at tidlige tiltak er helt avgjørende for å hjelpe elever som står i faresonen for å utvikle lese- og skrivevansker, finnes det i dag ikke noen forskningsbaserte, presise verktøy som lærerne kan ta i bruk for å hjelpe disse elevene allerede ved skolestart. I tillegg vet vi at mange av testene som benyttes i dag, kan gi negative opplevelser og manglende mestringsfølelse for elever som strever.

  - Hva betyr dette i møte mellom skole og hjem? Som foreldre trenger vi hjelp fra skolen til å avklare hva vi selv kan bidra med for å hjelpe eget barn og støtte skolen i dens arbeid.
- **Læremidler i skolen:**

Tilgang på analoge og digitale læremidler som hensyntar fagets egenart, gir et tilfredsstillende læringsutbytte, og samtidig ivaretar muligheten til å utvikle lesing som en grunnleggende ferdighet. I praksis kan dette bl.a. handle om

  - Midler til læreverk - også på papir
  - Midler til læreverk på ulike språk (bl.a. samisk)
  - Løfte verdien av å kunne lese på eget morsmål

Hva vil være de tre viktigste målgruppene for strategien?

- Barn/ungdom
- Skolen som den profesjonelle aktøren som er tettest på barn og unge i deres formelle leseutvikling
- Foreldre

Hva bør være de tre viktigste tiltakene i strategien?

Uavhengig av hvilke tiltak som blir iverksatt, så bør disse være forskningsbaserte og sikre utbytte i form av leseferdighet, leselyst og evne til å utfordre seg selv - også når vi står overfor tekster som utfordrer på ulike vis.

Samtidig må vi kanskje stille oss spørsmålet; hva er leselyst i 2023? Kan vi forvente at lesing er lystbetont? Drevet av motivasjon? Eller innebærer det hardt arbeid? Evne til å stå i ubehag? Evne til å rydde unna forstyrrende elementer?

Vi tenker at tiltak bør ha særlig fokus på

- Lesingens plass i barns fritid
- Lesingens plass i opplæringsøyemed
- Hvordan voksne, som gode rollemodeller, kan bidra til bedre leseferdighet og økt leselyst

Har dere gode eksempler på hva som bidrar til leselyst?

- Tilgang på bibliotek; også i skolen
- Bred tilnærming til lesing som ferdighet - enhver må kjenne nytte og glede av å lese.
- Aksept for at veiene til leseglede kan være mange
- Bred tilgang på lydbøker
- Tilgang på bøker på samisk
- Tilgang på bøker på eget morsmål for øvrig
- Bred forståelse/aksept for hva som er givende å lese for den enkelte
- Skjermet tid til lesing?
- Foreldreskolering på ulike nivåer gjennom skoleløpet

Er det andre viktige områder vi må huske på?

FUG har ingen innspill til dette.

Med vennlig hilsen

Marianne Dahlseng
Kontorsjef
Foreldretutvalget for grunnopplæringen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur